

Cargotecin tilinpäätöstiedote 2016: Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja jatkoi parantumistaan, vahva kassavirta

- **Vahva neljännes Kalmarissa**
- **Uudet tuotelanseeraukset vauhdittivat Hiabin tilauksia viimeisellä neljänneksellä**
- **Vaikea markkinatilanne jatkui MacGregorissa**

Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut perustuvat Cargotec Oyj:n tilintarkastettuun tilinpäätökseen 2016.

Loka–joulukuu 2016 lyhyesti: Vahva kassavirta

- Saadut tilaukset olivat 822 (824) miljoonaa euroa.
- Tilauskanta kauden lopussa oli 1 783 (31.12.2015: 2 064) miljoonaa euroa.
- Liikevaihto aleni 4 prosenttia ja oli 933 (977) miljoonaa euroa.
- Huoltoliiketoiminnan liikevaihto oli 231 (230) miljoonaa euroa eli 25 (24) prosenttia konsernin liikevaihdosta.
- Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja kasvoi 17 prosenttia ja oli 61,0 (52,1) miljoonaa euroa eli 6,5 (5,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto oli 21,3 (45,0) miljoonaa euroa eli 2,3 (4,6) prosenttia liikevaihdosta.
- Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli 152,0 (87,3) miljoonaa euroa.
- Kauden tulos oli 12,2 (35,4) miljoonaa euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 0,20 (0,55) euroa.

Tammi–joulukuu 2016 lyhyesti: Kannattavuus parantui

- Saadut tilaukset alenivat 8 prosenttia ja olivat 3 283 (3 557) miljoonaa euroa.
- Liikevaihto aleni 6 prosenttia 3 514 (3 729) miljoonaan euroon.
- Huoltoliiketoiminnan liikevaihto oli 872 (883) miljoonaa euroa eli 25 (24) prosenttia konsernin liikevaihdosta.
- Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja kasvoi 8 prosenttia ja oli 250,2 (230,7) miljoonaa euroa eli 7,1 (6,2) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto oli 197,7 (213,1) miljoonaa euroa eli 5,6 (5,7) prosenttia liikevaihdosta.
- Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli 373,0 (314,6) miljoonaa euroa.
- Kauden tulos oli 125,3 (142,9) miljoonaa euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 1,95 (2,21) euroa.
- Hallitus ehdottaa, että osinkoa jaetaan 0,94 euroa kutakin A-sarjan ja 0,95 euroa kutakin ulkona olevaa B-sarjan osaketta kohden.

Vuoden 2017 näkymät

Cargotecin vuoden 2017 liikevoiton ilman uudelleenjärjestelykuluja arvioidaan paranevan vuodesta 2016 (250,2 miljoonaa euroa).

Cargotecin avainluvut

MEUR	Q4/16	Q4/15	Muutos	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15	Muutos
Saadut tilaukset	822	824	0 %	3 283	3 557	-8 %
Huoltoliiketoiminnan saadut tilaukset	222	215	3 %	889	880	1 %
Tilaukanta kauden lopussa	1 783	2 064	-14 %	1 783	2 064	-14 %
Liikevaihto	933	977	-4 %	3 514	3 729	-6 %
Huoltoliiketoiminnan liikevaihto	231	230	1 %	872	883	-1 %
Huoltoliiketoiminnan liikevaihto, % Cargotecin liikevaihdosta	25	24		25	24	
Liikevoitto*	61,0	52,1	17 %	250,2	230,7	8 %
Liikevoitto, %*	6,5	5,3		7,1	6,2	
Liikevoitto	21,3	45,0	-53 %	197,7	213,1	-7 %
Liikevoitto, %	2,3	4,6		5,6	5,7	
Voitto ennen veroja	14,2	36,9		169,1	186,2	
Liiketoiminnan rahavirta	152,0	87,3		373,0	314,6	
Kauden tulos	12,2	35,4		125,3	142,9	
Osakekohtainen tulos, EUR	0,20	0,55		1,95	2,21	
Nettovelka kauden lopussa	503	622		503	622	
Nettovelkaantumisaste, %	36,0	46,4		36,0	46,4	
Henkilöstö kauden lopussa	11 184	10 837		11 184	10 837	

*ilman uudelleenjärjestelykuluja

Cargotecin toimitusjohtaja Mika Vehviläinen:

Vuosi 2016 oli hyvä Cargotecissa: liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli korkein Cargotecin historian aikana, liikevoittomarginaali jatkoi parantumistaan ja kassavirta oli vahva. Erityisen hyvin vuosi sujui Hiabissa, joka toi useita uusia tuoteinnovaatioita menestyksekkäästi markkinoille ja ohitti kasvussa kilpailijansa. Myös Kalmarin kannattavuus parantui. Teimme merkittäviä investointeja muun muassa ohjelmistoliiketoimintaan mahdollistaaksemme tulevaisuuden kasvun. MacGregorin haastavan markkinatilanteen huomioiden sen vuosi oli tyydyttävä ja uusiin toimenpiteisiin kannattavuuden turvaamiseksi ryhdyttiin ripeästi.

Cargotecin strategiset painopistealueet ovat digitalisaatio, huoltoliiketoiminta ja hyvä johtaminen. Edistymme selvästi kaikilla kolmella alueella. Digitalisaatiossa rakensimme Cargotec IoT¹ Cloud -alustan vakaaksi perustaksi digitaalisille ratkaisuillemme. Ensimmäiset alustaa hyödyntävät tuotteet on lanseerattu, ja analyttisiin alustoihin kytkemiemme laitteiden määrä kasvaa voimakkaasti. Navis-ohjelmistoliiketoimintamme on yksi keskeisistä tulevan kasvun mahdollistajistamme. Täydensimme sen tarjoomaa ostamalla ohjelmistoyritys INTERSCHALTin,

¹ IoT = Internet of Things, esineiden internet

joka tarjoaa tuotteita ahtaussuunnitteluun, laitehallintaan ja alusten monitorointiin. Laivaus- ja satamatoimialojen avaintoimijat ottivat koekäyttöön terminaalien ja alusten suorituskyvyn optimointiin tarkoitetun XVELA-yhteistoiminta-alustamme. Vuoden aikana investoimme tuotekehitykseen yli 90 miljoonaa euroa.

Meillä on merkittäviä kasvumahdollisuuksia huoltoliiketoiminnassa. Vuonna 2016 Hiabin huoltoliiketoiminta kehittyi hyvin, Kalmarissa kehitys parani loppuvuotta kohden ja MacGregorissa kärsimme heikosta markkinatilanteesta.

Olen erittäin tyytyväinen edistymiseemme johtamisen kehittämisessä. Jo yli 200 avainjohtajaa on osallistunut ohjelmaan, ja intensiivinen kehitystyö jatkuu vuonna 2017. Haluamme näillä toimilla vakiinnuttaa Cargoteciin yhdenmukaisemman, suoritukseen perustuvan johtamiskulttuurin.

Jatkamme huoltoliiketoiminnan, digitalisaation ja johtamisen kehittämistä vuonna 2017. Nämä ovat avaintekijöitä pyrkiessämme kohti älykkään lastinkäsittelyn markkinajohtajuutta. Uskon, että panostuksemme toimintamme kehittämiseen tulevat parantamaan liikevoittoamme myös vuonna 2017.

Cargotecin taloudellisessa raportoinnissa käytettävät vaihtoehtoiset tunnusluvut

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) uudet ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista (Vaihtoehtoinen tunnusluku = taloudellinen tunnusluku, joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku) tulivat voimaan 3.7.2016. Muutoksella ei ole ollut vaikutusta Cargotecin käyttämien tunnuslukujen laskentaan, mutta ohjeiden mukaisesti Cargotec julkaisee selostuksen vaihtoehtoisten tunnuslukujen käytöstä, käytettyjen tunnuslukujen määritelmät sekä niiden täsmätykset IFRS-tilinpäätöslukuihin.

Cargotec käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja antaakseen paremman kuvan liiketoiminnan operatiivisesta kehityksestä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät korvaa IFRS:n mukaisia tunnuslukuja, vaan ne raportoidaan IFRS-tunnuslukujen lisäksi.

Cargotecin käyttämät vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat:

- Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja = Liikevoitto + uudelleenjärjestelykulut
- Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja, % liikevaihdosta = $(\text{Liikevoitto} + \text{uudelleenjärjestelykulut}) / \text{Liikevaihto} * 100$
- Korollinen nettovelka = Korolliset velat - korolliset varat +/- joukkovelkakirjalainan valuuttasuojaus

Uudelleenjärjestelykulut sisältävät uudelleenjärjestelyvaraukset, omaisuuden arvonalentumiset ja myynnit, tyhjen toimitilojen kustannukset sekä muut toiminnan sopeuttamiseen liittyvät kustannukset, kun kyseessä on merkittävä Cargotecin tai sen liiketoiminta-alueen uudelleenjärjestelyohjelma. Tilinpäätöstiedotteessa liikevoiton ilman uudelleenjärjestelykuluja täsmäytys tuloslaskelman liikevoittoon on esitetty liitetiedossa 3, ja korollisen nettovelan täsmäytys taseen korollisiin velkoihin ja varoihin on esitetty liitetiedossa 6.

Tiedotustilaisuus analyytikoille ja toimittajille

Tiedotustilaisuus analyytikoille ja toimittajille järjestetään samanaikaisesti kansainvälisen puhelinkonferenssin kanssa julkaisupäivänä klo 9.30 Cargotecin pääkonttorissa osoitteessa Porkkalankatu 5, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen. Raportin esittelevät toimitusjohtaja Mika Vehviläinen ja talous- ja rahoitusjohtaja Mikko Puolakka. Esityskalvot ovat saatavilla osoitteessa www.cargotec.fi klo 9.00 mennessä.

Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon 09 7479 0404, tunnus Cargotec/2609290. Konferenssin aikana voi esittää kysymyksiä.

Tilaisuutta voi myös seurata osoitteessa www.cargotec.fi. Tilaisuuden tallenne on Cargotecin verkkosivuilla myöhemmin samana päivänä.

Lisätietoja:

Mikko Puolakka, talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 020 777 4105

Hanna-Maria Heikkinen, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 020 777 4084

Cargotec (Nasdaq Helsinki: CGCBV) on johtava lastin- ja kuormankäsittelyalan ratkaisujen toimittaja, jonka tavoite on olla älykkään lastinkäsittelyn markkinajohtaja. Cargotecin liiketoiminta-alueet Kalmar, Hiab ja MacGregor tarjoavat asiakkaille tuotteet ja huoltopalvelut, jotka takaavat jatkuvan, luotettavan ja vastuullisen toiminnan. Cargotecin liikevaihto vuonna 2016 oli noin 3,5 miljardia euroa, ja konserni työllistää yli 11 000 henkilöä. www.cargotec.fi

Cargotecin tilinpäätöstiedote 2016

Markkinaympäristö

Satamissa käsiteltävien konttien määrän arvioidaan kasvaneen noin yhden prosentin, ja siten kasvu vuonna 2016 oli aiempia vuosia hitaampaa. Kiinnostus toimintaa merkittävästi tehostaviin satama-automaattioratkaisuihin jatkui vahvana, mutta uusia automaattioratkaisuinvestointipäätöksiä tehtiin vain muutamia. Asiakkaat harkitsevat suurempia projekti- ja automaattioratkaisujaan huolellisesti laivanvarustamoiden voimakkaan konsolidaation aiheuttamasta epävarmuudesta johtuen. Kontinkäsittelylaitteiden kysyntä oli tyydyttävä, ja huoltopalveluiden kysyntä oli edellisvuoden tasolla.

Kuormankäsittelylaitteiden markkina vahvistui Yhdysvalloissa vahvan rakentamisaktiiviteetin vetämänä. Kuorma-automarkkina Yhdysvalloissa oli edelleen hyvällä tasolla, vaikka kuorma-autojen rekisteröintimäärät laskivatkin edellisestä vuodesta. Euroopassa markkina-aktiiviteetti parani, joskin aktiiviteettitaso vaihteli maittain. Huoltopalveluiden kysyntä oli hyvä ja kasvoi edellisestä vuodesta.

Laivojen lastinkäsittelylaitteiden markkina heikkeni edelleen vuonna 2016 uusien tilausten laskettua voimakkaasti. Haastava markkinatilanne saattaa johtaa lisääntyvään toimialan keskittymiseen, uudelleenjärjestelyihin ja konkurssiin. Tilausten siirtämisten ja peruutusten riski on edelleen korkea. Offshore-teollisuudessa hieman noussut öljyn hinta ei vielä tukenut investointiaktiiviteettiä loppuvuonna 2016. Myös offshore-sektorissa toimijoiden keskittyminen on jatkossa todennäköistä. Huoltopalveluiden kysyntä on laskenut eri toimijoiden minimoidessa myös ylläpito- ja huoltokustannuksiaan.

Taloudellinen kehitys

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Saadut tilaukset neljännellä vuosineljänneksellä olivat viime vuoden tasolla eli 822 (824) miljoonaa euroa. Valuuttakurssivaihteluilla ei ollut vaikutusta tilauksiin vertailukauteen verrattuna. Saadut tilaukset kasvoivat Kalmarissa noin 11 prosenttia vertailukauden tasoon nähden EMEA-alueen hyvän kysynnän ansiosta. Hiabissa saadut tilaukset kasvoivat noin 13 prosenttia. Hiabin markkina-alueista EMEA ja Amerikat kasvoivat. MacGregorissa tilaukset laskivat haastavan markkinatilanteen vuoksi noin 44 prosenttia. Huoltoliiketoiminnan saadut tilaukset kasvoivat 222 (215) miljoonaan euroon.

Saadut tilaukset vuonna 2016 alenivat kahdeksan prosenttia vertailukaudesta ja olivat 3 283 (3 557) miljoonaa euroa. Valuuttakurssivaihteluilla oli yhden prosenttiyksikön negatiivinen vaikutus tilauksiin vertailukauteen verrattuna. Tilauksista 52 prosenttia saatiin Kalmarissa, 31 prosenttia Hiabissa ja 17 prosenttia MacGregorissa. Maantieteellisesti Amerikkojen osuus saaduista tilauksista oli 30 (31) prosenttia. Aasian ja Tyynenmeren alueen osuus laski 23 (28) prosenttiin. EMEA:n osuus saaduista tilauksista kasvoi ja oli 47 (41) prosenttia. Huoltoliiketoiminnan saadut tilaukset olivat 27 (25) prosenttia tilauksista.

Tilaukanta laski vuoden 2015 lopun tasoon verrattuna, ja vuoden 2016 lopussa se oli 1 783 (31.12.2015: 2 064) miljoonaa euroa. Kalmarin tilaukanta oli 900 (877) miljoonaa euroa eli 50 (42) prosenttia, Hiabin 286 (305) miljoonaa euroa eli 16 (15) prosenttia ja MacGregorin 598 (883) miljoonaa euroa eli 34 (43) prosenttia konsernin tilaukannasta.

Saadut tilaukset raportointisegmenteittäin

MEUR	Q4/16	Q4/15	Muutos	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15	Muutos
Kalmar	440	395	11 %	1 721	1 764	-2 %
Hiab	282	250	13 %	1 016	967	5 %
MacGregor	100	180	-44 %	546	828	-34 %
Sisäiset tilaukset	0	0		-1	-1	
Yhteensä	822	824	0 %	3 283	3 557	-8 %

Saadut tilaukset markkina-alueittain

MEUR	Q4/16	Q4/15	Muutos	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15	Muutos
EMEA	427	373	14 %	1 537	1 471	5 %
Aasia ja Tyynenmeren alue	163	205	-21 %	761	1 002	-24 %
Amerikat	232	246	-6 %	985	1 085	-9 %
Yhteensä	822	824	0 %	3 283	3 557	-8 %

Liikevaihto

Neljännän vuosineljänneksen liikevaihto laski neljä prosenttia vertailukaudesta 933 (977) miljoonaan euroon. Valuuttakurssivaihteluilla ei ollut vaikutusta liikevaihtoon vertailukauteen verrattuna. Liikevaihto kasvoi vertailukaudesta Hiabissa ja Kalmarissa, mutta aleni MacGregorissa haastavan markkinatilanteen johdosta. Huoltoliiketoiminnan liikevaihto pysyi ennallaan ja oli 231 (230) miljoonaa euroa eli 25 (24) prosenttia konsernin liikevaihdosta.

Vuoden 2016 liikevaihto laski kuusi prosenttia vertailukaudesta ja oli 3 514 (3 729) miljoonaa euroa. Valuuttakurssivaihteluilla oli yhden prosenttiyksikön negatiivinen vaikutus liikevaihtoon vertailukauteen verrattuna. Liikevaihto laski Aasian ja Tyynenmeren alueella ja pysyi ennallaan Amerikoissa ja EMEA:ssa. Aasian ja Tyynenmeren alueen osuus konsernin liikevaihdosta laski 27 (32) prosenttiin, kun taas EMEA:n osuus nousi 42 (40) prosenttiin ja Amerikkojen osuus 31 (28) prosenttiin. Huoltoliiketoiminnan liikevaihto oli 872 (883) miljoonaa euroa eli 25 (24) prosenttia liikevaihdosta, ja se pysyi edellisen vuoden tasolla kaikilla markkina-alueilla.

Liikevaihto raportointisegmenteittäin

MEUR	Q4/16	Q4/15	Muutos	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15	Muutos
Kalmar	477	468	2 %	1 700	1 663	2 %
Hiab	257	249	3 %	1 036	928	12 %
MacGregor	199	259	-23 %	778	1 139	-32 %
Sisäiset tilaukset	0	0		-1	-1	
Yhteensä	933	977	-4 %	3 514	3 729	-6 %

Liikevaihto markkina-alueittain

MEUR	Q4/16	Q4/15	Muutos	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15	Muutos
EMEA	414	402	3 %	1 482	1 472	1 %
Aasia ja Tyynenmeren alue	263	298	-12 %	952	1 199	-21 %
Amerikat	256	277	-8 %	1 079	1 058	2 %
Yhteensä	933	977	-4 %	3 514	3 729	-6 %

Tulos

Neljännän vuosineljänneksen liikevoitto laski vertailukaudesta ja oli 21,3 (45,0) miljoonaa euroa. Liikevoitto sisältää 39,7 (7,2) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Kuluista 9,7 (1,1) miljoonaa euroa kohdistui Kalmariin, 0,5 (-0,3) miljoonaa euroa Hiabiin ja 29,4 (6,4) miljoonaa euroa MacGregoriin.

Neljännän vuosineljänneksen liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 61,0 (52,1) miljoonaa euroa eli 6,5 (5,3) prosenttia liikevaihdosta. Ilman uudelleenjärjestelykuluja Kalmarin liikevoitto oli 41,5 (35,9) miljoonaa euroa, Hiabin 32,9 (30,7) miljoonaa euroa ja MacGregorin 0,5 (-7,2) miljoonaa euroa. Konsernihallinnon ja tukitoimintojen kustannukset nousivat 14,0 (7,2) miljoonaan euroon, mikä johtui muun muassa digitalisaatioon ja johtamisen kehittämiseen liittyneistä kustannuksista.

Vuoden 2016 liikevoitto laski vertailukaudesta ja oli 197,7 (213,1) miljoonaa euroa. Liikevoitto sisältää 52,5 (17,7) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Kuluista 19,7 (2,5) miljoonaa euroa kohdistui Kalmariin, 1,2 (0,9) miljoonaa euroa Hiabiin ja 31,6 (14,3) miljoonaa euroa MacGregoriin.

Vuoden 2016 liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 250,2 (230,7) miljoonaa euroa eli 7,1 (6,2) prosenttia liikevaihdosta. Ilman uudelleenjärjestelykuluja Kalmarin liikevoitto oli 135,3 (129,9) miljoonaa euroa, Hiabin 140,0 (100,5) miljoonaa euroa ja MacGregorin 17,9 (30,1) miljoonaa euroa. Konsernihallinnon ja tukitoimintojen kustannukset nousivat 42,9 (29,7) miljoonaan euroon, mikä johtui pääosin osakkuusyhtiöiden vertailukautta heikommasta tuloksesta sekä digitalisaatioon ja johtamisen kehittämiseen liittyneistä kustannuksista.

Neljännän vuosineljänneksen lainojen ja saatavien nettokorkokulut olivat 4,3 (4,8) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut olivat 7,1 (8,0) miljoonaa euroa. Vuonna 2016 lainojen ja saatavien nettokorkokulut olivat 20,4 (20,6) miljoonaa euroa ja nettorahoituskulut 28,6 (26,9) miljoonaa euroa.

Neljännän vuosineljänneksen tulos oli 12,2 (35,4) miljoonaa euroa eli 0,20 (0,55) euroa osaketta kohden. Vuoden 2016 tulos oli 125,3 (142,9) miljoonaa euroa eli 1,95 (2,21) euroa osaketta kohden.

Tase, rahavirta ja rahoitus

Konsernin taseen loppusumma vuoden 2016 lopussa oli 3 736 (31.12.2015: 3 571) miljoonaa euroa. Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 1 395 (1 339) miljoonaa euroa eli 21,65 (20,73) euroa osaketta kohden. Aineellinen käyttöomaisuus taseessa oli 309 (306) miljoonaa euroa ja aineeton käyttöomaisuus 1 315 (1 249) miljoonaa euroa.

Oman pääoman tuotto (ROE, vuositasolla) vuonna 2016 oli 9,1 (11,2) prosenttia ja sijoitetun pääoman tuotto (ROCE, vuositasolla) oli 8,8 (9,8) prosenttia. Cargotecin taloudellisena tavoitteena on saavuttaa 15 prosentin tuotto sijoitetulle pääomalle.

Vuonna 2016 liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli 373 (315) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoma laski vuoden 2016 lopussa 57 miljoonaan euroon vuoden 2015 lopun 151 miljoonasta eurosta.

Cargotecin likviditeettiasema on hyvä. Korollinen nettovelka oli vuoden 2016 lopussa 503 (31.12.2015: 622) miljoonaa euroa. Korolliset velat olivat 782 (803) miljoonaa euroa, josta 142 (69) miljoonaa euroa oli lyhytaikaisia ja 640 (734) miljoonaa euroa pitkäaikaisia velkoja. Lainasalkun keskikorko 31.12.2016 oli 2,3 (2,2) prosenttia. Rahavarat, lainasaamiset ja muut korolliset saamiset olivat 278 (31.12.2015: 180) miljoonaa euroa.

Cargotecin omavaraisuusaste vuoden 2016 lopussa oli 39,1 (31.12.2015: 39,8) prosenttia. Nettovelkaantumisaste (gearing) oli 36,0 (46,4) prosenttia. Vuonna 2016 maksettiin osinkoja 52,2 (36,1) miljoonaa euroa. Lisäksi Cargotec lahjoitti 0,6 miljoonaa euroa Tampereen teknilliselle yliopistolle vuonna 2016.

Konsernitapahtumat

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot vuonna 2016 olivat 90,8 (82,8) miljoonaa euroa eli 2,6 (2,2) prosenttia liikevaihdosta. Taseeseen aktivoitiin 2,3 (4,3) miljoonaa euroa. Tutkimus- ja tuotekehityksessä panostuksia kohdistettiin digitalisaatioon, kilpailukykyyn ja tuotteiden kustannustehokkuuteen.

Kalmar

Neljännellä vuosineljänneksellä Kalmar lanseerasi uuden valikoiman tyhjiä konttien käsittelylaitteita. Uusi laite lupaa asiakkaille markkinoiden parhaan elinkaariarvon paremmalla tuottavuudella, lyhyemmällä seisonta-ajolla sekä alhaisemmilla käyttökustannuksilla. Lisäksi Kalmar ilmoitti aloittavansa yhteistyön SSAB:n kanssa Ruotsissa vedyllä kulkevan keskikokoisen haarukkatrukin kehittämiseksi.

Kolmannella vuosineljänneksellä Cargotec tiedotti, että se osallistuu aloitteeseen, jonka tavoitteena on luoda autonomisten laivojen ekosysteemi Itämerelle vuoteen 2025 mennessä. Kalmarin automaatoratkaisujen uskotaan hyötyvän tästä aloitteesta, kun automaatio lisääntyy merikuljetusten toimitusketjussa.

Aikaisemmin vuoden kuluessa Kalmar esitteli Kalmar Insight -ratkaisun, joka mahdollistaa terminaalien tuottavuuden ja suorituskyvyn seuraamisen reaaliajassa. Lisäksi Kalmar laajensi pikalatausteknologiansa hybridikonttilukki- ja hybridikuljetuslukki-tuoteportfolioon sekä esitteli uuden litiumioniakkuteknologian 5-9 tonnin sähkökäyttöisiin haarukkatrukkeihinsa.

Vuonna 2016 Kalmar on myös aloittanut ruotsalaisen Linné-yliopiston kanssa digitaalisen liiketoiminnan kehitysohjelman, jonka tavoitteena on kehittää uusia älykkäitä palveluita teollisiin tuotteisiin, sekä on lanseerannut uuden konttikurottajien voimansiirtojärjestelmänsä Aasian ja Tyynenmeren alueelle.

Hiab

Neljännellä vuosineljänneksellä Hiab aloitti kamerateknologiaan perustuvan HiVision™-ohjausjärjestelmän tilausten vastaanottamisen. Ensimmäiset toimitukset asiakkaille toteutuivat tammikuussa 2017. Vuosineljänneksen aikana Hiab toi markkinoille uuden kierrätysnosturimallin, jonka nostokapasiteetti on 13,8 tonnimetriä ja ulottuma yli yhdeksän metriä. Hiab pidensi myös koukkulaitteiden ja keinukippilaitteiden takuuajoja.

Kolmannella vuosineljänneksellä Hiab julkaisi uuden varaosien verkkokaupan ja pidensi kuormausnosturien takuuajoja. Hiabin raskaiden nosturien sarja täydentyi kolmiakselisiin kuorma-autoihin asennettavalla kuormausnosturilla, ja keskiraskaiden kuormausnosturien valikoima uudistui 24 uudella tai päivitetyllä mallilla. Kuormausnostureihin lanseerattiin modulaarinen järjestelmä, joka tarjoaa asiakkaan valitsemaan kuorma-autoon sopivan asennusvalmiin alustan ja lyhentää nosturin asennusaikaa jopa 75 prosenttia. Lisäksi kuormausnostureihin esiteltiin ohjaamista yksinkertaistava puomin kärjen ohjausjärjestelmä.

Hiab lanseerasi kolmannen vuosineljänneksen aikana myös uusia takalaitanostimia, uuden sukupolven ajoneuvotrukin, jossa turvallisuutta on parannettu ja huollettavuutta helpotettu, sekä uuden keinukippilaitteen, joka sopii erityisesti kaupunkiympäristössä käytettäviin pienempiin kuorma-autoihin.

Aikaisemmin vuoden kuluessa Hiab on esitellyt kaksi uutta puutavaranosturia, saanut valmiiksi Ruotsin Hudiksvalliin suunnittelemansa tuotekehityskeskuksen ja lanseerannut HiVision™ -3D -ohjausjärjestelmän, jolla nosturitoimintoja voidaan ohjata ajoneuvon ohjaamosta. Lisäksi Hiab on lanseerannut toistuviin kuormauksiin suunnitellun koukkulaitteen, kaksi uutta kuormausnosturiluokkaa sekä mobiilisovelluksen, jonka avulla asiakkaat voivat helposti paikantaa lähimmän sopimushuoltoapaikan.

MacGregor

Neljännellä vuosineljänneksellä MacGregor järjesti "Hack the Sea"-hackathonin, jossa kymmenen tiimiä kehitti turvallisuus-, tehokkuus- ja ympäristökonsepteja, joilla voitaisiin vähentää tehottomuutta merenkulkuteollisuudessa. MacGregor esitteli myös jälkiasennettavan 3D Motion Compensator (3DMC) -laitteen, joka haastavissa meriolosuhteissa tehostaa offshore-nosturien tarkkuutta.

Vuoden 2016 aikana Cargotec tiedotti, että se on mukana aloitteessa, jonka tavoitteena on luoda autonomisten laivojen ekosysteemi Itämerelle vuoteen 2025 mennessä. MacGregor on vahvasti mukana aloitteessa.

Vuoden 2016 aikana MacGregor on esitellyt offshore-kuituköysinosturin jälkiasennus-vaihtoehtoa, jossa nosturin alkuperäinen teräsköysi korvataan synteettisellä kuituköydellä. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä MacGregor esitteli offshore-kuituköysinosturin, jossa on muun muassa helppokäyttöinen kuituköyden nostojärjestelmä. Nosturin avulla kuormia voidaan käsitellä entistä syvemmällä. Vuoden kuluessa MacGregor on lanseerannut myös uuden tilankäytöltään tehokkaan Pusnes-vintturin. Lisäksi MacGregor avasi keskustelun uudesta yhteisestä kampanjasta meriteollisuuden uudistamiseksi teemalla "Niin paljon potentiaalia – ei haaskata sitä".

Käyttöomaisuusinvestoinnit

Investoinnit ilman yrityshankintoja ja asiakasrahoitusta vuonna 2016 olivat 40,1 (38,2) miljoonaa euroa. Investoinnit asiakasrahoitukseen olivat 40,4 (40,6) miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuusinvestoinneista 10,5 (12,1) miljoonaa euroa liittyi aineettomiin hyödykkeisiin, kuten globaaleihin järjestelmiin, joilla voidaan jatkossa tehostaa sekä operatiivista liiketoimintaa että tukitoimintoja. Poistot ja arvonalentumiset olivat 84,8 (76,5) miljoonaa euroa.

Osana suunnitelmiaan keskittää kokoonpanotoiminta Euroopassa Kalmar ilmoitti maaliskuussa suunnitelmistaan investoida noin yhdeksän miljoonaa euroa Stargardissa Puolassa sijaitsevan kokoonpanotehtaan laajennukseen vuosina 2016–2017. Laajennusprojekti alkoi kolmannella vuosineljänneksellä.

Toukokuussa Kalmar aloitti tuotantolaitoksen laajennustyöt Kansasissa Yhdysvalloissa. Laajennuksen kustannukset ovat noin viisi miljoonaa euroa.

Yrityshankinnat

MacGregor hankki syyskuussa osake-enemmistön isobritannialaisesta Flintstone Technology -yhtiöstä, joka on erikoistunut kiinnitysten sekä nesteiden käsittelyn uudenaikaiseen teknologiaan ja ratkaisuihin. Flintstone Technologyn tulos on konsolidoitu MacGregor-liiketoiminta-alueen tulokseen 1.10.2016 alkaen.

Syyskuussa MacGregor allekirjoitti China State Shipbuilding Corporation (CSSC) -yhtiön omistaman Nanjing Luzhou Machine Co Ltd (LMC) -yhtiön kanssa sopimuksen CSSC Luzhou MacGregor Machine Co Ltd. -yhteisyrityksen perustamisesta. Suunnitelman mukaan LMC omistaisi yhteisyrityksestä 51 prosenttia ja MacGregor 49 prosenttia. Suunnitelma edellyttää

viranomaishyväksyntiä, jotka odotetaan saatavan vuoden 2017 kuluessa. Yhteisyrityksen odotetaan vahvistavan MacGregorin asemaa ja paikallisia yhteyksiä Kiinassa.

Cargotec sai maaliskuussa päätökseen INTERSCHALT maritime systems AG:n oston. INTERSCHALT:n ohjelmistoliiketoiminta on konsolidoitu Kalmar-liiketoiminta-alueeseen ja huoltoliiketoiminta MacGregor-liiketoiminta-alueeseen 1.3.2016 alkaen.

Toiminnan uudelleenjärjestelyt

Lokakuussa Cargotec tiedotti aloittavansa ohjelman noin 25 miljoonan euron vuositason kustannussäästöjen löytämiseksi MacGregorissa. Globaalien yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksena on päädytty 230 henkilötyövuoden vähennykseen. Toimenpiteet vaikuttavat erityisesti Kiinan, Suomen, Norjan, Singaporen ja Ruotsin toimintoihin.

Lisäksi MacGregor on sopinut Uetersenissä Saksassa olevan tuotantolaitoksensa myynnistä uudelle perustettavalle yhtiölle, Uetersener Maschinenfabrik GmbH:lle. Sopimus saatettiin päätökseen 30.12.2016 ja 79 tuotannossa työskentelevää siirtyi uuden yhtiön palvelukseen 30.12.2016.

Syyskuussa Cargotec ilmoitti järjestelvänsä uudelleen merikuljetusalan ohjelmistoyrityksen INTERSCHALT:n toimintoja Saksassa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa. Järjestelyjen piirissä on kymmeniä työntekijöitä. Uudelleenjärjestelyjen odotetaan tuovan noin kahden miljoonan euron vuosisäästöt vuodesta 2017 alkaen.

Kolmannella vuosineljänneksellä MacGregor saattoi päätökseen Norjassa huhtikuussa aloitetut henkilöstöjärjestelyt, joiden seurauksena vähennettiin yhteensä 85 henkilöä kolmannen vuosineljänneksen loppuun mennessä. Vähennyksistä koituvan hyödyn arvioidaan olevan noin kaksi miljoonaa euroa vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä ja vuositasolla noin seitsemän miljoonaa euroa alkaen vuodesta 2017.

Kalmar sai heinäkuussa päätökseen maaliskuussa tiedotetut yhteistoimintaneuvottelut Lidhultissa, Ruotsissa. Neuvottelujen tuloksena Kalmar siirtää haarukkatrukkien kokoonpanon Ruotsista Puolaan. Samanaikaisesti Kalmar investoi uusiin toimitiloihin, jonka myötä Kalmarin Etelä-Ruotsin toiminnot muuttuvat liiketoiminta-, innovaatio- ja teknologiakeskukseksi.

Lidhultissa vähennetään muutoksen seurauksena 160 henkilöä ja toiminnot lakkautetaan vähitellen. Tuotannon siirtoon liittyvien uudelleenjärjestelykulujen arvioidaan olevan noin 18 miljoonaa euroa, joista noin 16 miljoonaa euroa kirjattiin Cargotecin vuoden 2016 tulokseen ja noin kaksi miljoonaa kirjataan vuoden 2017 tulokseen. Uudelleenjärjestelykuluista noin 13 miljoonaa euroa on kassavaikutteista. Toimenpiteistä saatava hyöty on vuositasolla noin 13 miljoonaa euroa vuodesta 2018 alkaen.

Edellä mainittujen toimenpiteiden säästövaikutukset ovat Cargotecille noin 27 miljoonaa euroa vuonna 2017 ja lisäksi noin 13 miljoonaa euroa vuonna 2018 verrattuna vuoden 2016 kustannustasoon.

Henkilöstö

Cargotecissa työskenteli vuoden 2016 lopussa 11 184 (31.12.2015: 10 837) henkilöä. Kalmarissa työskenteli 5 702 (5 328), Hiabissa 2 997 (2 757), MacGregorissa 2 256 (2 543) ja konsernihallinnossa ja tukitoiminnoissa 230 (209) henkilöä. Vuoden 2016 keskimääräinen henkilömäärä oli 11 193 (10 772).

Vuoden 2016 lopussa henkilöstöstä 11 (31.12.2015: 12) prosenttia työskenteli Ruotsissa, 9 (8) prosenttia Suomessa ja 40 (38) prosenttia muualla Euroopassa. Aasian ja Tyynenmeren alueella konsernin henkilöstöstä työskenteli 24 (25) prosenttia, Amerikoissa 14 (14) prosenttia ja muualla maailmassa 2 (2) prosenttia.

Henkilöstön palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma vuonna 2016 oli 572 (538) miljoonaa euroa.

Cargotecin vuosittaisen Compass-henkilöstötutkimuksen osallistumisaste oli 88 prosenttia (2015: 86 %). Tulokset kertovat, että olemme edenneet johtajuudessa sekä henkilöstön suorituksessa ja kehityksessä. Yleinen tyytyväisyys ja sitoutuminen yhtiöön olivat edelleen keskeisiä vahvuksiamme. Tavoitteet ja odotukset nähtiin nekin nyt aiempaa selkeämmin, ja rajoja ylittävä joustava ryhmätyö oli korkealla tasolla. Toisaalta tulokset kertoivat, että meidän on panostettava enemmän yksilölliseen toimien ja tavoitteiden sekä yhtiön strategian ymmärtämiseen, ja että markkinaepävarmuudet aiheuttavat liiketoimintojemme tulevaisuuteen liittyviä huolia.

Vastuullisuus

Vuonna 2016 keskeisin päämäärämme oli vastuullisuuskäytäntöjen mukaisen toiminnan edistäminen huolehtimalla siitä, että vastuullisuustyömme perusteet ovat kunnossa. Tavoitteemme oli vakinaistaa pysyvät vastuullisuuskatsaukset eri johtotasolla, saavuttaa työtapaturvamataajuustavoite (IIFR) 5, kehittää ympäristö-, terveys- ja turvallisuuskonsepti (EHS) huoltoliiketoimintaan sekä toteuttaa toimittajien vastuullisuusriskianalyysi.

Kokonaisuutena edistyimme hyvin useimpien tavoitteiden suhteen. Säännöllisesti pidettävät vastuullisuuskatsaukset ovat nyt hallituksemme, johtoryhmämme ja liiketoiminta-alueiden johtoryhmien ohjelmissa. Onnistuimme laskemaan IIFR-astettamme useassa tuotantolaitoksessa, ja noin 40 prosenttia niistä jopa saavutti IIFR 0 -tason. Olemme asettaneet IIFR-tavoitteet huoltotoiminnoillemme ja edenneet tavoitteiden mukaisesti myös toimittaja-arviointien kehittämisessä.

Huoltoliiketoiminnan ympäristö-, terveys- ja turvallisuus-toimintamallin osalta edistyimme merkittävästi MacGregorissa. Kalmar ja Hiab eivät saavuttaneet asetettuja tavoitteita, ja työ jatkuu vuonna 2017.

Turvallisuus on edelleen painopistealueemme vuonna 2017, samalla kun keskitymme vastuullisuusviestinnän ja -koulutuksen lisäämiseen sekä toimitusketjun vastuullisuuden kehittämiseen.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Cargotecin sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että konsernin toiminta on tehokasta ja tuloksellista, että riskien hallinta on riittävää ja asianmukaista ja että taloudellinen ja muu tuotettu informaatio on luotettavaa. Cargotecin sisäinen valvonta pohjautuu yhtiön eettisiin toimintaohjeisiin (Code of Conduct) ja sisäisiin kontrolleihin, joita taloudellisen raportointiprosessin osalta tukevat ohjesäännöt, muut ohjeistukset sekä sisäinen taloudellinen raportointiprosessi ja viestintä.

Hallituksen hyväksymässä Cargotecin sisäistä valvontaa koskevassa ohjesäännössä (Internal control policy) määritellään valvonnan periaatteet, menetelmät ja vastuut. Kuten kaiken muunkin toiminnan osalta, myös taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan vastuu on jaettu Cargotecissa kolmelle tasolle. Ensisijaisesti sisäisestä valvonnasta on vastuussa linjajohto. Sitä tukevat konsernin tukitoiminnot, jotka laativat koko konsernia koskevat ohjeistukset ja valvovat riskien hallintaa. Kolmannen tason sisäisestä valvonnasta muodostavat sisäinen ja ulkoinen tarkastus, joiden tehtävänä on varmistaa, että kaksi ensimmäistä tasoa toimivat tehokkaasti.

Cargotecin sisäinen tarkastus (Corporate Audit) on riippumaton valvonta- ja neuvontaelin, joka toimii erillään operatiivisesta organisaatiosta ja raportoi hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle sekä hallinnollisesti toimitusjohtajalle. Sisäinen tarkastus laatii tarkastussuunnitelman yhtiön riskikartan pohjalta esiin nousseiden keskeisten riskien perusteella ja seuraa valittujen riskien hallintaa. Tytäryhtiöiden ja liiketoimintayksiköiden tarkastuksissa arvioidaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta sekä toimintaperiaatteiden ja ohjeiden noudattamista. Lisäksi sisäinen tarkastus tarkastaa ja arvioi taloudellisen raportoinnin prosesseja ja niihin liittyvien valvontatoimenpiteiden noudattamista yksiköissä. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan ja tarkastustoiminnastaan säännöllisesti yhtiön johdolle ja hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle.

Riskienhallinta on Cargotecissa osa sisäistä valvontaa. Hallituksen hyväksymässä ja yhtiön arvoihin pohjautuvassa riskienhallinnan ohjesäännössä (Risk management policy) määritellään riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut. Keskeisenä periaatteena on jatkuva, järjestelmällinen ja ennaltaehkäisevä toiminta riskien tunnistamiseksi, yhtiön hyväksymän riskitason määrittelemiseksi, riskien arvioimiseksi ja käsittelemiseksi sekä riskien toteutuessa niiden tehokkaaksi hoitamiseksi. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat riskienhallinnan toimintatavoista, toimeenpanosta sekä valvonnasta ja raportoivat edelleen hallitukselle. Cargotecin riskienhallinta on hajautettu yksiköihin ja konsernin tukitoimintoihin, jotka määrittelevät riskienhallinnan vastuulliset tahot ja vastaavat riskien tunnistamisesta, hallinnasta ja raportoinnista. Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernirahoitukseen, ja niistä raportoidaan säännöllisesti johdolle ja hallitukselle.

Cargotecin kannalta tärkeimmät vuonna 2016 tunnistetut markkinariskit olivat markkinakehitys, yritysrakenteen muutokset sekä häiriöt toimitusketjussa. Toiminnalliset riskit liittyivät lainmukaisuuteen, eettiseen toimintatapaan, sopimuksiin sekä tietoturvaan ja tuotevastuisiin. Cargotec kiinnittää jatkuvasti huomiota henkilöstöön, asiakkaisiin ja kolmansiin osapuoliin liittyviin terveys-, turvallisuus- ja ympäristöriskeihin.

Johtoryhmä

Mikko Puolakka aloitti Cargotecin talous- ja rahoitusjohtajana 1.5.2016. Hän seuraa tehtävässä Eeva Sipilää, joka työskenteli Cargotecissa 31.7.2016 saakka. Puolakka on Cargotecin johtoryhmän jäsen ja raportoi toimitusjohtaja Mika Vehviläiselle. Toukokuussa Cargotec tiedotti, että Antti Kaunonen on nimitetty Kalmarin johtajaksi 1.7.2016 alkaen. Hän seuraa tehtävässä Olli Isotaloa, joka työskenteli Kalmarissa 30.6.2016 saakka. Kaunonen on yhtiön johtoryhmän jäsen ja raportoi toimitusjohtaja Mika Vehviläiselle.

31.12.2016 Cargotecin johtoryhmään kuuluivat toimitusjohtaja Mika Vehviläinen, talous- ja rahoitusjohtaja Mikko Puolakka, henkilöstöjohtaja Mikko Pelkonen, strategiajohtaja Mikael Laine sekä liiketoiminta-alueiden johtajat Antti Kaunonen (Kalmar), Roland Sundén (Hiab) ja Michel van Roozendaal (MacGregor). Johtoryhmän sihteerinä toimii lakiasiaintoimittaja Outi Aaltonen.

Raportointisegmentit

Kalmar

MEUR	Q4/16	Q4/15	Muutos	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15	Muutos
Saadut tilaukset	440	395	11 %	1 721	1 764	-2 %
Tilaukanta kauden lopussa	900	877	3 %	900	877	3 %
Liikevaihto	477	468	2 %	1 700	1 663	2 %
Huoltoliiketoiminnan liikevaihto	123	116	6 %	436	433	1 %
% liikevaihdosta	26	25		26	26	
Liikevoitto	31,8	34,8		115,6	127,3	
% liikevaihdosta	6,7	7,4		6,8	7,7	
Liikevoitto*	41,5	35,9		135,3	129,9	
% liikevaihdosta*	8,7	7,7		8,0	7,8	
Henkilömäärä kauden lopussa	5 702	5 328		5 702	5 328	

*ilman uudelleenjärjestelykuluja

Kalmarin saadut tilaukset neljännellä vuosineljänneksellä kasvoivat vertailukaudesta 440 (395) miljoonaan euroon. Tilaukset kasvoivat EMEA-alueella. Tilaukset kasvoivat automaatio- ja projektiliiketoiminnassa, ohjelmistoissa ja huoltoliiketoiminnassa. Kalmarin vuonna 2016 saadut tilaukset alenivat kaksi prosenttia ja olivat 1 721 (1 764) miljoonaa euroa. Tilaukanta kasvoi kolme prosenttia vuoden 2015 lopusta, ja vuoden 2016 lopussa se oli 900 (31.12.2015: 877) miljoonaa euroa.

Kalmarin saamia merkittävimpiä tilauksia vuonna 2016 olivat:

- 19 hybridikuljetuslukkia konttiterminaaliiin Italiaan,
- 18 täysin sähköistä ja automaattista kuljetusvaunua (AGV) Singaporeen,
- seitsemän satamanosturin modernisointi Malesiassa,
- seitsemän SmartPort-prosessiautomaatioita mobiilipukkinosturia Algeriaan,
- 23 konttilukkia Etelä-Afrikkaan,
- 34 konttikurottajaa ro-ro-liikenteen terminaalioperaattorille Euroopassa, sekä
- 93 terminaali- ja traktoria Malesiaan.

Kalmarin neljännen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi kaksi prosenttia vertailukaudesta ja oli 477 (468) miljoonaa euroa. Huoltoliiketoiminnan liikevaihto oli 123 (116) miljoonaa euroa, eli 26 (25) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2016 liikevaihto kasvoi kaksi prosenttia vertailukauden tasosta ja oli 1 700 (1 663) miljoonaa euroa. Huoltoliiketoiminnan osuus oli 436 (433) miljoonaa euroa eli 26 (26) prosenttia liikevaihdosta. Kalmar on käynnistänyt uusia ohjelmia nopeuttamaan huoltoliiketoiminnan kasvua.

Kalmarin neljännen vuosineljänneksen liikevoitto oli 31,8 (34,8) miljoonaa euroa. Liikevoitto sisältää 9,7 (1,1) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja, jotka pääosin liittyivät Lidhultin

toiminnan uudelleenjärjestelyihin. Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 41,5 (35,9) miljoonaa euroa eli 8,7 (7,7) prosenttia liikevaihdosta.

Vuoden 2016 liikevoitto oli 115,6 (127,3) miljoonaa euroa. Liikevoitto sisältää 19,7 (2,5) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 135,3 (129,9) miljoonaa euroa eli 8,0 (7,8) prosenttia liikevaihdosta. Tehostunut projektinhallinta tuki kannattavuuden kehitystä, mutta lisääntyneet panostukset automaatio- ja ohjelmistoratkaisujen kehitykseen heikensivät kannattavuutta.

Hiab

MEUR	Q4/16	Q4/15	Muutos	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15	Muutos
Saadut tilaukset	282	250	13 %	1 016	967	5 %
Tilaukanta kauden lopussa	286	305	-6 %	286	305	-6 %
Liikevaihto	257	249	3 %	1 036	928	12 %
Huoltoliiketoiminnan liikevaihto	57	56	2 %	233	218	7 %
% liikevaihdosta	22	22		22	23	
Liikevoitto	32,4	31,0		138,8	99,6	
% liikevaihdosta	12,6	12,4		13,4	10,7	
Liikevoitto*	32,9	30,7		140,0	100,5	
% liikevaihdosta*	12,8	12,3		13,5	10,8	
Henkilömäärä kauden lopussa	2 997	2 757		2 997	2 757	

*ilman uudelleenjärjestelykuluja

Hiabin saadut tilaukset neljännellä vuosineljänneksellä kasvoivat 13 prosenttia vertailukaudesta 282 (250) miljoonaan euroon. Tilaukset kasvoivat EMEA- sekä APAC-alueilla ja uudet tuotelanseeraukset vauhdittivat tilauksia. Vuonna 2016 lanseerasimme 54 uutta tuotetta. Vuoden 2016 saadut tilaukset kasvoivat viisi prosenttia vertailukaudesta 1 016 (967) miljoonaan euroon. Tilaukanta laski kuusi prosenttia vuoden 2015 lopusta, ja vuoden 2016 lopussa se oli 286 (31.12.2015: 305) miljoonaa euroa.

Hiabin neljännen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi kolme prosenttia vertailukaudesta ja oli 257 (249) miljoonaa euroa. Huoltoliiketoiminnan liikevaihto oli 57 (56) miljoonaa euroa eli 22 (22) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2016 liikevaihto kasvoi 12 prosenttia vertailukaudesta 1 036 (928) miljoonaan euroon. Huoltoliiketoiminnan liikevaihto oli 233 (218) miljoonaa euroa eli 22 (23) prosenttia liikevaihdosta.

Hiabin neljännen vuosineljänneksen liikevoitto oli 32,4 (31,0) miljoonaa euroa. Liikevoitto sisältää 0,5 (-0,3) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 32,9 (30,7) miljoonaa euroa eli 12,8 (12,3) prosenttia liikevaihdosta.

Vuoden 2016 liikevoitto parani vertailukaudesta 138,8 (99,6) miljoonaan euroon. Liikevoitto sisältää 1,2 (0,9) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 140,0 (100,5) miljoonaa euroa eli 13,5 (10,8) prosenttia liikevaihdosta. Volyymin kasvulla oli myönteinen vaikutus tulokseen. Lisäksi tulosparannustoimenpiteet ja investoinnit kilpailukykyisempiin tuotteisiin tukivat kannattavuuden paranemista.

MacGregor

MEUR	Q4/16	Q4/15	Muutos	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15	Muutos
Saadut tilaukset	100	180	-44 %	546	828	-34 %
Tilaukanta kauden lopussa	598	883	-32 %	598	883	-32 %
Liikevaihto	199	259	-23 %	778	1 139	-32 %
Huoltoliiketoiminnan liikevaihto	51	58	-13 %	204	232	-12 %
% liikevaihdosta	26	22		26	20	
Liikevoitto	-28,9	-13,6		-13,7	15,8	
% liikevaihdosta	-14,6	-5,2		-1,8	1,4	
Liikevoitto*	0,5	-7,2		17,9	30,1	
% liikevaihdosta*	0,3	-2,8		2,3	2,6	
Henkilömäärä kauden lopussa	2 256	2 543		2 256	2 543	

*ilman uudelleenjärjestelykuluja

MacGregorin saadut tilaukset neljännellä vuosineljänneksellä alenivat haastavan markkinatilanteen vuoksi 44 prosenttia vertailukaudesta 100 (180) miljoonaan euroon. Tilaukset laskivat kaikilla maantieteellisillä alueilla ja kaikissa divisioonissa. Suurin osa tilauksista kohdistui kauppalaivoihin. MacGregorin vuonna 2016 saadut tilaukset alenivat heikosta markkinatilanteesta johtuen 34 prosenttia ja olivat 546 (828) miljoonaa euroa. Tilaukanta aleni vuoden 2015 lopusta 32 prosenttia, ja vuoden 2016 lopussa se oli 598 (31.12.2015: 883) miljoonaa euroa. Tilaukannasta noin kaksi kolmannesta liittyi kauppalaivoihin ja yksi kolmannes offshore-aluksiin.

MacGregorin saamia merkittävimpiä tilauksia vuonna 2016 olivat:

- ylläpitösopimus Stena Linen kanssa uusittiin,
- kolme offshore-nosturia ja Triplex-kansilaitteet Kiinaan,
- sähkötoimiset laitaportit ja taajuusmuuttajaohjatut sähköiset Hatlapa-vinssit neljään risteilyalukseen Saksaan ja Suomeen sekä
- irralliset kontinkiinnityslaitteet 17 konttialukseen Etelä-Koreaan.

MacGregorin neljännän vuosineljänneksen liikevaihto aleni 23 prosenttia vertailukaudesta 199 (259) miljoonaan euroon. Liikevaihtoa painoi edelleen haastavana jatkunut markkinatilanne. Liikevaihto kasvoi RoRo-laivoihin toimitettavien lastinkäsittelylaitteiden osalta. Huoltoliiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 26 (22) prosenttia eli 51 (58) miljoonaa euroa. Vuoden 2016 liikevaihto laski 32 prosenttia vertailukaudesta 778 (1 139) miljoonaan euroon. Noin kolme neljännestä liikevaihdosta liittyi kauppalaivoihin ja yksi neljännes offshore-aluksiin. Huoltoliiketoiminnan osuus oli 204 (232) miljoonaa euroa eli 26 (20) prosenttia liikevaihdosta.

MacGregorin neljännän vuosineljänneksen liikevoitto oli -28,9 (-13,6) miljoonaa euroa. Liikevoitto sisältää 29,4 (6,4) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 0,5 (-7,2) miljoonaa euroa eli 0,3 (-2,8) prosenttia liikevaihdosta. Bruttokate parantui verrattuna vuoden 2015 viimeiseen neljännekseen. Lisäksi vertailukauden

liikevoittoon vaikutti negatiivisesti asiakkaan kanssa tehtyyn kaupalliseen sovintoratkaisuun liittyvä 11 miljoonan euron kulu.

Vuoden 2016 liikevoitto oli -13,7 (15,8) miljoonaa euroa. Liikevoitto sisältää 31,6 (14,3) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 17,9 (30,1) miljoonaa euroa eli 2,3 (2,6) prosenttia liikevaihdosta. Resurssien sopeuttaminen nopeasti laskeneeseen liikevaihtoon tapahtuu viiveellä, mikä vaikutti liikevoittoon negatiivisesti.

Yhtiökokous ja osakkeet

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Cargotec Oyj:n varsinainen yhtiökokous vahvisti 22.3.2016 vuoden 2015 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä myönsi vastuuvapauden toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Yhtiökokous vahvisti osingoksi 0,79 euroa kutakin A-sarjan osaketta kohden ja 0,80 euroa kutakin ulkona olevaa B-sarjan osaketta kohden. Osinko maksettiin 4.4.2016.

Hallitus valtuutettiin päättämään yhteensä enintään 6 400 000 oman osakkeen hankkimisesta niin, että A-sarjan osakkeita voidaan hankkia enintään 952 000 kappaletta ja B-sarjan osakkeita enintään 5 448 000 kappaletta.

Hallitukseen valittiin Kimmo Alkio, Jorma Eloranta, Tapio Hakakari, Ilkka Herlin, Peter Immonen, Kaisa Olkkonen, Teuvo Salminen ja Heikki Soljama. Hallituksen vuosipalkkiot ovat: hallituksen puheenjohtaja 80 000 euroa, varapuheenjohtaja 55 000 euroa, tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan puheenjohtaja 55 000 euroa ja muut jäsenet 40 000 euroa. Hallituksen ja valiokuntien kokouspalkkiona maksetaan lisäksi 1 000 euroa/kokous. 30 prosenttia vuosipalkkiosta suoritetaan Cargotecin B-sarjan osakkeina ja loput rahana.

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja KHT Tomi Hyryläinen valittiin Cargotecin tilintarkastajiksi. Tampereen teknilliselle yliopistolle päätettiin lahjoittaa 600 000 euroa.

Hallituksen järjestäytyminen

Cargotec Oyj:n hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 22.3.2016 Ilkka Herlinin jatkamaan hallituksen puheenjohtajana ja Tapio Hakakaran varapuheenjohtajana. Hallituksen sihteerinä jatkaa Cargotecin lakiasiainjohtaja Outi Aaltonen.

Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan jäseniksi valittiin Ilkka Herlin, Kaisa Olkkonen ja Teuvo Salminen (puheenjohtaja). Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäseniksi valittiin Jorma Eloranta, Tapio Hakakari, Ilkka Herlin (puheenjohtaja) ja Peter Immonen.

Hallitus päätti jatkaa käytäntöä, että jäsenten on säilytettävä hallituspalkkioina saamansa Cargotecin osakkeet omistuksessaan kahden vuoden ajan palkkion maksamisesta. Osakkeet hankitaan markkinahintaan neljännesvuosittain.

Osakkeet ja kaupankäynti

Osakepääoma, omat osakkeet ja osakeanti

Cargotec Oyj:n osakepääoma oli vuoden 2016 lopussa 64 304 880 euroa. B-sarjan osakkeiden määrä oli 55 182 079 kappaletta ja A-sarjan osakkeiden määrä 9 526 089 kappaletta. B-sarjan osakkeiden lukumäärä kasvoi vuoden aikana 17 096 kappaleella, kun 2010B-optio-oikeuksilla merkittiin uusia osakkeita.

B-sarjan osakkeiden osuus osakkeiden kokonaislukumäärästä 31.12.2016 oli 85,3 (85,3) prosenttia ja äänimäärästä 36,7 (36,7) prosenttia. A-sarjan osakkeiden osuus osakkeiden

kokonaislukumäärästä oli 14,7 (14,7) prosenttia ja äänimäärästä 63,3 (63,3) prosenttia. Kaikkien osakkeiden tuottama yhteenlaskettu äänimäärä oli 15 041 877 (15 039 972). Vuoden 2016 päättyessä Cargotec Oyj:llä oli 22 068 (24 705) rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Hallintarekisteröityjen osakkeiden lukumäärä oli 16 622 504 (13 127 208), ja niiden osuus kaikista osakkeista oli 25,7 (20,3) prosenttia ja kaikkien osakkeiden äänimäärästä 11,1 (8,7) prosenttia.

Hallitus päätti 22.3.2016 suunnatusta maksuttomasta osakeannista Cargotecin osakepohjaiseen kannustinohjelmaan 2014 sisältyvän rajoitettujen osakkeiden ohjelman 2015 palkkion maksamista varten. Osakeannissa luovutettiin vastikkeetta kannustinohjelman ehtojen mukaisesti 27 601 yhtiön hallussa ollutta omaa B-sarjan osaketta avainhenkilöille, joiden osalta ansaintakriteerit täyttyivät.

Marraskuussa Cargotec osti yhteensä 200 000 omaa B-sarjan osaketta 22.3.2016 kokoontuneen yhtiökokouksen myöntämään valtuutukseen perustuen kokonaishintaan 7 590 656,76 euroa. Osakkeet ostettiin yhtiön osakepalkkio-ohjelmien palkkioiden maksuun. Palkkioiden maksut toteutetaan ohjelmien ehtojen mukaisesti ja ne aloitetaan aikaisintaan maaliskuussa 2017.

Vuoden 2016 lopussa Cargotecin hallussa on 265 099 omaa B-sarjan osaketta, mikä vastaa 0,41 prosenttia osakkeiden yhteismäärästä ja 0,18 prosenttia osakkeiden yhteisäänimäärästä. Ulkona olevien B-sarjan osakkeiden lukumäärä oli vuoden 2016 lopussa 54 916 980.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Cargotecin hallitus hyväksyi helmikuussa 2016 uuden pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinohjelman Cargotecin avainhenkilöille vuosille 2016–2019. Ohjelman piiriin kuuluu 84 henkilöä, mukaan lukien Cargotecin toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet. Ohjelman ensimmäinen vaihe sisältää määritellyt taloudelliset tavoitteet vuodelle 2016 (liiketoiminta-alueen tai konsernin sijoitetun pääoman tuotto, ROCE). Toinen vaihe sisältää lisäansaintakertoimen, joka perustuu Cargotecin osakkeen kokonaistuottoon (TSR) kolmen vuoden tarkasteluajanjakson lopussa eli maaliskuussa 2019. Palkkioon oikeutettujen osallistujien tulee olla Cargotecin palveluksessa, kun ohjelman toinen vaihe on päättynyt keväällä 2019.

Mahdollinen palkkio suoritetaan Cargotecin B-sarjan osakkeina vuonna 2019. Bruttopalkkio ennen verojen ja sivukulujen vähentämistä on 25–120 prosenttia vuosittaisesta peruspalkasta, kun suoriutuminen on ollut tavoitteiden mukaista (tavoitteiden ylärajojen mukaiselle suoriutumiselle vaihteluväli on 75–360 prosenttia vuosittaisesta peruspalkasta). Mikäli suoriutuminen on tavoitteiden mukaista koko osallistujajoukon osalta, ovat ohjelman kustannukset kolmen vuoden ajanjaksolta arviolta 7,3 miljoonaa euroa (tavoitteiden ylärajojen mukaisen suoriutumisen osalta arviolta 21,8 miljoonaa euroa). Ohjelman mukaisia kannustinpalkkioita ei makseta, mikäli taloudellisten tavoitteiden alarajoja ei saavuteta. Ohjelman ensimmäisen vaiheen perusteella palkitaan 64 osallistujaa.

Kokonaispalkitsemisen osana voidaan osalle avainhenkilöistä myöntää lisäksi niin sanottuja rajoitettuja osakkeita vuosina 2016–2018. Bruttopalkkio ennen verojen ja sivukulujen vähentämistä on 25–100 prosenttia vuosittaisesta peruspalkasta. Mikäli tavoitteiden alaraja saavutetaan, ovat ohjelman kustannukset arviolta 1,75 miljoonaa euroa vuodessa. Ohjelman mukaisia kannustinpalkkioita ei makseta, mikäli taloudellisten tavoitteiden alarajoja ei saavuteta.

Ohjelman yhteydessä ei lasketa liikkeelle uusia osakkeita eikä ohjelmalla siten ole laimentavaa vaikutusta.

Optio-ohjelma

Vuoden 2010 varsinainen yhtiökokous päätti optio-oikeuksien antamisesta Cargotecin ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille. Optio-ohjelmassa oli 2010A-, 2010B- ja 2010C-optio-oikeuksia, kutakin sarjaa 400 000 kappaletta, ja kukin optio-oikeus oikeutti haltijansa merkitsemään yhden (1) Cargotecin uuden B-sarjan osakkeen. Osakemerkinnän alkaminen edellytti hallituksen määrittämien tavoitteiden täyttymistä. Yhtiön hallussa olleet 378 864 kappaletta 2010B-optio-oikeuksia ja 400 000 kappaletta 2010C-optio-oikeuksia mitätöitiin, koska niiden ansaintakriteerit eivät täyttyneet.

2010B-optio-oikeudet oli listattu Nasdaq Helsinki Oy:n päällistalla. 2010B-optio-oikeuksien osakemerkintäaika oli 1.4.2014–30.4.2016. Vuoden 2016 toisella vuosineljänneksellä 2010B-optio-oikeuksilla merkittiin yhteensä 17 096 uutta B-sarjan osaketta ja koko merkintäaikana yhteensä 18 376 B-sarjan osaketta. Osakemerkintäajan päätyttyä 2.5.2016 käyttämättä jääneet 2010B-optio-oikeudet ovat rauenneet, ja ne on poistettu haltijoiden arvo-osuustileiltä. 2010B-optio-oikeuksien merkintäajan päättymisen jälkeen yhtiöllä ei ole voimassa olevia optio-ohjelmia.

Markkina-arvo ja kaupankäynti

B-sarjan osakkeiden markkina-arvo vuoden 2016 lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 2 355 (1 900) miljoonaa euroa. Kaikkien osakkeiden markkina-arvo, jossa pörssissä noteeraamattomat A-sarjan osakkeet on arvostettu B-sarjan osakkeen katsauskauden viimeisen kaupankäyntipäivän keskikurssiin, oli katsauskauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 2 762 (2 228) miljoonaa euroa.

B-sarjan osakkeen päätöskurssi vuoden 2016 viimeisenä kaupankäyntipäivänä oli 42,89 (34,50) euroa ja tilikauden vaihdolla painotettu keskikurssi 34,31 (31,58) euroa Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Katsauskauden ylin kurssi oli 43,35 (37,37) euroa ja alin 24,30 (23,70) euroa. Osakkeita vaihdettiin vuoden 2016 aikana Nasdaq Helsinki Oy:ssä 43 (58) miljoonaa kappaletta, mikä vastasi 1 456 (1 837) miljoonan euron vaihtoa. Lisäksi B-sarjan osakkeita vaihdettiin Fidessan mukaan useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla, kuten BATS BXE:ssä ja BATS OTC:ssä, yhteensä 68 (62) miljoonaa kappaletta, mikä vastasi 2 334 (1 966) miljoonan euron vaihtoa.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Maailmantalouden ja tavaravirtojen kehityksellä on suora vaikutus Cargotecin toimintaympäristöön ja asiakkaiden investointihalukkuuteen. Taloudelliseen kehitykseen liittyvän yleisen epävarmuuden arvioidaan edelleen jatkuvan, ja muutokset taloudellisesti merkittävien valtioiden poliittisessa johdossa voivat viivästyttää asiakkaiden investointipäätöksiä.

Globaalin talouskasvun hidastuminen on alentanut konttiliikenteen kasvuvauhtia, ja laivayhtiöiden konsolidointi saattaa tulevaisuudessa muuttaa satamien volyymeja. Näillä seikoilla voi olla vaikutusta asiakkaiden päätöksentekoon. Projektien toteutukseen saattaa liittyä aikataulu-, kustannus- ja toimitustakuuriskejä. Epävarmuutta voivat lisätä poliittiseen epävarmuuteen,

valuutta- tai raaka-ainemarkkinoiden volatiliteettiin tai rahoitussektoriin liittyvät riskit. Rahoituksen saatavuuden vaikeutuminen heikentäisi asiakkaiden maksuvalmiutta ja investointeja.

MacGregorin markkinatilanteen kehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta. Kauppalaivamarkkinalla vallitsevan ylitarjonnan tasapainottumisen arvioidaan vievän pidemmän aikaa, sillä kapasiteetti kasvaa edelleen samaan aikaan, kun kysynnän ennakoitaan vahvistuvan hyvin maltillisesti. Samaan aikaan öljyn alhainen hinta ja sen kehitykseen liittyvä epävarmuus on johtanut öljyteollisuuden investointien voimakkaaseen vähentymiseen ja aiheuttanut ylitarjontaa offshore-markkinalla. Molempien markkinoiden samanaikainen heikkous vaikuttaa kielteisesti niin telakoiden, laivanomistajien kuin operaattoreiden taloudelliseen tilanteeseen. Haastavassa markkinatilanteessa asiakkaat voivat myös pyrkiä siirtämään tai peruuttamaan tilauksiaan. Joissakin tapauksissa asiakkaiden taloudellinen tilanne voi heikentyä merkittävästi tai jopa johtaa asiakkaan maksukyvyttömyyteen.

Cargotec on osallisena eräissä oikeudenkäynneissä ja vaateissa. Kansainvälisten sopimusten ja lakien tulkinta voi heikentää lopputulosten ennustettavuutta.

Riskejä on kuvattu myös Cargotecin internet-sivuilla www.cargotec.fi, osiossa Sijoittajat > Hallinnointi > Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Hallituksen ehdotus voitonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2016 oli 1 246 390 066,86 euroa, johon sisältyy tilikauden tulos 116 865 006,68 euroa. Hallitus ehdottaa 21.3.2017 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että käytettävissä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 0,94 euroa kutakin 9 526 089 A-sarjan ja 0,95 euroa kutakin 54 916 980 ulkona olevaa B-sarjan osaketta kohden eli yhteensä 61 125 654,66 euroa. Jäljelle jäävät jakokelpoiset varat, 1 185 264 412,20 euroa, jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna yhtiön maksukykyä.

Vuoden 2017 näkymät

Vuoden 2017 liikevoiton ilman uudelleenjärjestelykuluja arvioidaan paranevan vuodesta 2016 (250,2 miljoonaa euroa).

Varsinainen yhtiökokous 2017

Cargotec Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 21.3.2017 klo 13 alkaen Marina Congress Centerissä Helsingissä.

Vuoden 2017 kalenteri

Vuoden 2016 tilinpäätös ja vuosikertomus julkaistaan viikolla 7 osoitteessa www.cargotec.fi

Varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 21.3.2017

Osavuositarkastus tammi-maaliskuulta 2017 keskiviikkona 26.4.2017

Puolivuositarkastus tammi-kesäkuulta 2017 torstaina 20.7.2017

Osavuositarkastus tammi-syyskuulta 2017 perjantaina 27.10.2017

Helsingissä 7.2.2017

Cargotec Oyj

Hallitus

Konsernin tuloslaskelma

MEUR	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liikevaihto	932,9	976,5	3 513,7	3 729,3
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-710,9	-768,9	-2 674,0	-2 942,0
Bruttokate	222,0	207,6	839,7	787,3
<i>Bruttokate, %</i>	23,8	21,3	23,9	21,1
Liiketoiminnan muut tuotot	9,3	11,4	38,1	40,4
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-57,7	-56,7	-221,1	-210,4
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-26,6	-24,8	-94,1	-85,2
Hallinnon kulut	-74,8	-75,1	-277,0	-264,3
Uudelleenjärjestelykulut	-39,7	-7,2	-52,5	-17,7
Liiketoiminnan muut kulut	-10,9	-10,5	-37,8	-39,8
Kulut	-200,4	-162,8	-644,4	-577,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-0,3	0,1	2,5	2,8
Liikevoitto	21,3	45,0	197,7	213,1
<i>Liikevoitto, %</i>	2,3	4,6	5,6	5,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-7,1	-8,0	-28,6	-26,9
Voitto ennen veroja	14,2	36,9	169,1	186,2
<i>Voitto ennen veroja, %</i>	1,5	3,8	4,8	5,0
Tuloverot	-2,0	-1,5	-43,8	-43,3
Kauden voitto	12,2	35,4	125,3	142,9
<i>Kauden voitto, %</i>	1,3	3,6	3,6	3,8
Kauden voiton jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	12,7	35,4	126,0	143,0
Määräysvallattomille omistajille	-0,5	0,0	-0,7	-0,1
Yhteensä	12,2	35,4	125,3	142,9
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:				
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,20	0,55	1,95	2,21
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,19	0,55	1,94	2,21

Konsernin laaja tuloslaskelma

MEUR	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Kauden voitto	12,2	35,4	125,3	142,9
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:				
Etuuspohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	-4,6	4,5	-6,9	3,0
Verot laajan tuloksen eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	1,0	-0,9	1,5	-0,4
Yhteensä	-3,6	3,6	-5,4	2,6
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Voitot (+) / tappiot (-) rahavirran suojauksista	-19,0	-7,7	1,7	-11,1
Tulokseen siirretyt voitot (+) / tappiot (-) rahavirran suojauksista	2,8	-2,5	1,4	3,6
Voitot (+) / tappiot (-) nettoinvestoinnin suojauksista	-4,0	-4,0	22,4	-4,0
Muuntoerot	15,4	26,5	-34,8	36,0
Verot laajan tuloksen eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	3,5	-2,0	1,0	-10,1
Yhteensä	-1,3	10,3	-8,3	14,4
Kauden laaja tulos	7,3	49,3	111,6	159,9
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	7,8	49,3	112,2	160,0
Määräysvallattomille omistajille	-0,4	0,0	-0,7	0,0
Yhteensä	7,3	49,3	111,6	159,9

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin tase

VARAT, MEUR	31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	1 024,5	976,4
Muut aineettomat hyödykkeet	290,2	272,4
Aineelliset hyödykkeet	308,6	306,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	123,4	116,7
Myytavissä olevat sijoitukset	3,8	3,8
Lainasaamiset ja muut korolliset saamiset*	3,0	2,0
Laskennalliset verosaamiset	185,0	183,5
Johdannaismuutokset	16,9	35,3
Muut korottomat saamiset	7,9	5,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 963,4	1 901,8
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	647,0	655,4
Lainasaamiset ja muut korolliset saamiset*	1,9	2,6
Tuloverosaamiset	26,1	20,0
Johdannaismuutokset	45,8	36,7
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	778,9	778,4
Rahavarat*	273,2	175,8
Lyhytaikaiset varat yhteensä	1 773,0	1 668,9
Varat yhteensä	3 736,3	3 570,7

OMA PÄÄOMA JA VELAT, MEUR	31.12.2016	31.12.2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	64,3	64,3
Ylikurssirahasto	98,0	98,0
Muuntoerot	37,3	47,7
Arvonmuutosrahasto	-24,7	-26,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	69,0	76,1
Kertyneet voittovarot	1 151,1	1 079,9
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	1 395,0	1 339,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	2,2	2,4
Oma pääoma yhteensä	1 397,2	1 341,8
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat*	656,8	768,1
Laskennalliset verovelat	73,1	72,1
Eläkevelvoitteet	81,4	71,3
Varaukset	37,6	22,9
Muut korottomat velat	49,4	42,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä	898,2	976,7
Lyhytaikaiset velat		
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset*	119,4	5,9
Muut korolliset velat*	45,8	62,8
Varaukset	112,8	75,9
Saadut ennakot	160,6	197,2
Tuloverovelat	32,0	24,3
Johdannaisvelat	34,1	14,2
Ostovelat ja muut korottomat velat	936,2	872,1
Lyhytaikaiset velat yhteensä	1 440,8	1 252,3
Oma pääoma ja velat yhteensä	3 736,3	3 570,7

*Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstiedotetta.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä Määräysvallatto- mien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muuntoerot	Arvonmuutos- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
MEUR									
Oma pääoma 1.1.2015	64,3	98,0	26,7	-20,1	74,9	965,0	1 208,8	5,0	1 213,8
Kauden voitto						143,0	143,0	-0,1	142,9
Rahavirran suojaukset				-6,6			-6,6		-6,6
Nettoinvestoinnin suojaukset			-4,0				-4,0		-4,0
Muuntoerot			25,0				25,0	0,1	25,1
Vakuutusmatemaattiset voitot (+)/tappiot (-) etuusperusteisistä eläkejärjestelyistä						2,6	2,6		2,6
Kauden laaja tulos*			21,0	-6,6	-	145,6	160,0	0,0	159,9
Voitonjako						-35,3	-35,3	-0,8	-36,1
Omien osakkeiden hankinta					-3,4		-3,4		-3,4
Osakemerkinnöistä saadut maksut					4,6		4,6		4,6
Osakeperusteiset palkkiot*						2,8	2,8		2,8
Liiketoimet omistajien kanssa					1,2	-32,5	-31,3	-0,8	-32,0
Liiketoimet määräysvallatto- mien omistajien kanssa						1,8	1,8	-1,8	0,0
Oma pääoma 31.12.2015	64,3	98,0	47,7	-26,7	76,1	1 079,9	1 339,3	2,4	1 341,8
*Netto verojen jälkeen									
Oma pääoma 1.1.2016	64,3	98,0	47,7	-26,7	76,1	1 079,9	1 339,3	2,4	1 341,8
Kauden voitto						126,0	126,0	-0,7	125,3
Rahavirran suojaukset				2,0			2,0		2,0
Nettoinvestoinnin suojaukset			17,9				17,9		17,9
Muuntoerot			-28,2				-28,2	0,1	-28,2
Vakuutusmatemaattiset voitot (+)/tappiot(-) etuusperusteisistä eläkejärjestelyistä						-5,4	-5,4		-5,4
Kauden laaja tulos*			-10,3	2,0	-	120,6	112,2	-0,7	111,6
Voitonjako						-52,2	-52,2	-0,6	-52,8
Omien osakkeiden hankinta					-7,6		-7,6		-7,6
Osakemerkinnöistä saadut maksut					0,5		0,5		0,5
Osakeperusteiset palkkiot*						2,8	2,8		2,8
Liiketoimet omistajien kanssa					-7,1	-49,4	-56,5	-0,6	-57,2
Liiketoimet määräysvallatto- mien omistajien kanssa								1,1	1,1
Oma pääoma 31.12.2016	64,3	98,0	37,3	-24,7	69,0	1 151,1	1 395,0	2,2	1 397,2

*Netto verojen jälkeen

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin rahavirtalaskelma

MEUR	1-12/2016	1-12/2015
Kauden voitto	125,3	142,9
Poistot ja arvonalentumiset	84,8	76,5
Rahoituserät	28,6	26,9
Verot	43,8	43,3
Saamisten muutos	10,3	74,6
Velkojen muutos	66,9	-108,4
Vaihto-omaisuuden muutos	13,3	63,2
Nettokäyttöpääoman muutos	90,5	29,4
Muut oikaisut	0,0	-4,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	373,0	314,6
Saadut korot	1,1	1,3
Maksetut korot	-21,9	-22,0
Muut rahoituserät	10,7	-50,9
Maksetut tuloverot	-49,4	-47,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	313,5	195,6
Yrityshankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-66,8	-0,6
Investoinnit osakkuus- ja yhteisyrytyksiin	-2,7	-2,9
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-80,5	-78,8
Käyttöomaisuuden myynnit	17,6	21,3
Investointien nettorahavirta, muut erät	0,9	3,2
Investointien nettorahavirta	-131,5	-57,8
Osakemerkinnöistä saadut maksut	0,5	4,6
Omien osakkeiden hankinta	-7,6	-3,4
Osakkeiden hankinta määräysvallattomilta omistajilta	-	-3,5
Pitkäaikaisten lainojen nostot	-	120,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-3,2	-125,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	38,2	177,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-58,9	-311,5
Voitonjako	-52,8	-36,1
Rahoituksen nettorahavirta	-83,9	-177,9
Rahavarojen muutos	98,1	-40,2
Rahavarat ja käytetyt pankkitililimiitit kauden alussa	164,9	203,4
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-2,2	1,7
Rahavarat ja käytetyt pankkitililimiitit kauden lopussa	260,8	164,9
Käytetyt pankkitililimiitit kauden lopussa	12,4	10,9
Rahavarat kauden lopussa	273,2	175,8

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstiedotetta.

Tunnusluvut

		1-12/2016	1-12/2015
Oma pääoma / osake	EUR	21,65	20,73
Korolliset nettovelat	MEUR	503,5	622,4
Omavaraisuusaste	%	39,1	39,8
Nettovelkaantumisaste	%	36,0	46,4
Oman pääoman tuotto, vuositasolla	%	9,1	11,2
Sijoitetun pääoman tuotto, vuositasolla	%	8,8	9,8

Tilinpäätöstiedotteen liitetiedot

1. Perustiedot

Cargotec Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Porkkalankatu 5, 00180 Helsinki. Cargotec Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat Cargotec-konsernin (jäljempänä Cargotec tai konserni). Cargotecin B-sarjan osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä 1.6.2005 lähtien.

2. Laatimisperusta ja uudet laskentastandardit

Tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti noudattaen vuositilinpäätöksessä 2015 kerrottuja laatimisperiaatteita sekä vuonna 2016 voimaan tulleita IAS/IFRS -standardimuutoksia. Näillä muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta tilinpäätöstiedotteeseen. Kaikki esitetyt luvut ovat pyöristettyjä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

3. Segmenttikohtaiset tiedot

Liikevaihto, MEUR	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
Kalmar	477	468	1,700	1,663
Hiab	257	249	1,036	928
MacGregor	199	259	778	1,139
Sisäinen liikevaihto	0	0	-1	-1
Yhteensä	933	977	3 514	3 729
Liikevaihto markkina-alueittain, MEUR	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
EMEA	414	402	1 482	1 472
Aasia ja Tyynenmeren alue	263	298	952	1 199
Amerikat	256	277	1 079	1 058
Yhteensä	933	977	3 514	3 729
Liikevaihto markkina-alueittain, %	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
EMEA	44,4	41,2	42,2	39,5
Aasia ja Tyynenmeren alue	28,2	30,5	27,1	32,2
Amerikat	27,4	28,3	30,7	28,4
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0
Liikevoitto, MEUR	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
Kalmar	31,8	34,8	115,6	127,3
Hiab	32,4	31,0	138,8	99,6
MacGregor	-28,9	-13,6	-13,7	15,8
Konsernihallinto ja tukitoiminnot	-14,0	-7,2	-42,9	-29,7
Yhteensä	21,3	45,0	197,7	213,1
Liikevoitto, %	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
Kalmar	6,7	7,4	6,8	7,7
Hiab	12,6	12,4	13,4	10,7
MacGregor	-14,6	-5,2	-1,8	1,4
Cargotec	2,3	4,6	5,6	5,7
Uudelleenjärjestelykulut, MEUR	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
Kalmar	-9,7	-1,1	-19,7	-2,5
Hiab	-0,5	0,3	-1,2	-0,9
MacGregor	-29,4	-6,4	-31,6	-14,3
Konsernihallinto ja tukitoiminnot	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	-39,7	-7,2	-52,5	-17,7
Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja, MEUR	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
Kalmar	41,5	35,9	135,3	129,9
Hiab	32,9	30,7	140,0	100,5
MacGregor	0,5	-7,2	17,9	30,1
Konsernihallinto ja tukitoiminnot	-14,0	-7,2	-42,9	-29,7
Yhteensä	61,0	52,1	250,2	230,7

Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja, %	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
Kalmar	8,7	7,7	8,0	7,8
Hiab	12,8	12,3	13,5	10,8
MacGregor	0,3	-2,8	2,3	2,6
Cargotec	6,5	5,3	7,1	6,2

Saadut tilaukset, MEUR	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
Kalmar	440	395	1 721	1 764
Hiab	282	250	1 016	967
MacGregor	100	180	546	828
Sisäiset tilaukset	0	0	-1	-1
Yhteensä	822	824	3 283	3 557

Saadut tilaukset markkina-alueittain, MEUR	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
EMEA	427	373	1 537	1 471
Aasia ja Tyynenmeren alue	163	205	761	1 002
Amerikat	232	246	985	1 085
Yhteensä	822	824	3 283	3 557

Saadut tilaukset markkina-alueittain, %	Q4/2016	Q4/2015	1-12/2016	1-12/2015
EMEA	51,9	45,3	46,8	41,3
Aasia ja Tyynenmeren alue	19,9	24,9	23,2	28,2
Amerikat	28,2	29,8	30,0	30,5
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0

Tilaukanta, MEUR	31.12.2016	31.12.2015
Kalmar	900	877
Hiab	286	305
MacGregor	598	883
Sisäiset tilaukset	-1	-1
Yhteensä	1 783	2 064

Henkilöstö kauden lopussa	31.12.2016	31.12.2015
Kalmar	5 702	5 328
Hiab	2 997	2 757
MacGregor	2 256	2 543
Konsernihallinto ja tukitoiminnot	230	209
Yhteensä	11 184	10 837

Henkilöstö keskimäärin	1-12/2016	1-12/2015
Kalmar	5 588	5 286
Hiab	2 995	2 638
MacGregor	2 390	2 652
Konsernihallinto ja tukitoiminnot	221	195
Yhteensä	11 193	10 772

4. Investoinnit ja poistot

Investoinnit, MEUR	1–12/2016	1–12/2015
Aineettomat hyödykkeet	10,5	12,1
Aineelliset hyödykkeet	70,0	66,7
Yhteensä	80,5	78,8

Poistot ja arvonalentumiset, MEUR	1–12/2016	1–12/2015
Aineettomat hyödykkeet	29,3	28,7
Rakennukset ja maa-alueet	15,1	8,2
Koneet ja kalusto	40,4	39,5
Yhteensä	84,8	76,5

5. Tuloslaskelman tuloverot

MEUR	1–12/2016	1–12/2015
Kauden verot	53,0	65,6
Laskennallisten verosaatavien ja -velkojen muutos	-8,0	-19,8
Verot edellisiltä tilikausilta	-1,1	-2,5
Yhteensä	43,8	43,3

6. Korollinen nettovelka ja likviditeetti

MEUR	31.12.2016	31.12.2015
Lainat ja muut korolliset velat*	821,9	836,8
Lainasaamiset ja muut korolliset saamiset	-5,0	-4,6
Rahavarat	-273,2	-175,8
Korollinen nettovelka taseessa	543,7	656,4
Joukkovelkakirjalainan valuuttasuojaus*	-40,2	-34,0
Korollinen nettovelka	503,5	622,4
Oma pääoma	1 397,2	1 341,8
Nettovelkaantumisaste	36,0%	46,4%

Korollisten saatavien ja velkojen käyvät arvot eivät poikkea merkittävästi kirjanpitoarvoista.

*Kiinteäkorkoisiin 205,0 miljoonan Yhdysvaltain dollarin Private Placement-joukkovelkakirjalainoihin sovelletaan rahavirran suojausta. Rahavirrat on muunnettu pitkäaikaisilla koron- ja valuutanvaihtosopimuksilla euromääräisiksi. Näiden suojaustoimenpiteiden jälkeen Cargotecilla on tosiasiallisesti pitkäaikaiset euromääräiset kiinteäkorkoiset lainat.

MEUR	31.12.2016	31.12.2015
Rahavarat	273,2	175,8
Sitova pitkäaikainen nostamaton luottolimiitti	300,0	300,0
Korollisten velkojen takaisinmaksut seuraavien 12 kk:n aikana	-165,1	-68,7
Likviditeettiasema	408,1	407,1

7. Johdannaiset

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo	Netto käypä arvo
MEUR	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015
Valuuttatermiinit	22,3	34,1	-11,8	22,5
Rahavirran suojauslaskenta	1,6	9,9	-8,4	7,1
Nettoinvestoinnin suojauslaskenta	-	12,2	-12,2	-4,7
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	40,5	-	40,5	35,3
Yhteensä	62,7	34,1	28,7	57,8
Pitkäaikaisten johdannaissopimusten osuus:				
Valuuttatermiinit	-	-	-	-
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	16,9	-	16,9	35,3
Pitkäaikaisten johdannaissopimusten osuus	16,9	-	16,9	35,3
Lyhytaikaisten johdannaissopimusten osuus	45,8	34,1	11,8	22,5

Koron- ja valuutanvaihtosopimukset suojaavat helmikuussa 2007 liikkeelle laskettua US Private Placement -joukkovelkakirjalainaa. Instrumenteille sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat koostuvat yksinomaan valuuttatermiineistä sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista, jotka luokitellaan käypien arvojen hierarkiassa tasolle 2, todettavissa olevat syöttötiedot.

Johdannaissopimusten nimellisarvot

MEUR	31.12.2016	31.12.2015
Valuuttatermiinit	3 578,6	3 874,5
Rahavirran suojauslaskenta	1 311,4	1 161,0
Nettoinvestoinnin suojauslaskenta	566,4	588,8
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	194,5	188,3
Yhteensä	3 773,1	4 062,8

Johdannaisten käyvät arvot on kirjattu taseeseen bruttona, sillä konsernin johdannaissopimukseen liittyvät eri nettotamissopimukset antavat ehdottoman oikeuden netotukseen luottoriskin realisoituessa, mutta eivät normaalitilanteessa. Konserni ei ole antanut tai saanut vakuuksia johdannaistavastapuolilta.

8. Vastuut

MEUR	31.12.2016	31.12.2015
Takaukset	0,2	-
Asiakasrahoitus	20,6	13,1
Käyttöleasingsopimukset	194,9	165,9
Muut vastuut	2,4	5,2
Yhteensä	218,1	184,2

Cargotec Oyj on antanut takauksia konserniyhtiöiden normaaliin liiketoimintaan liittyvien sitoumusten vakuudeksi 424,3 (31.12.2015: 494,1) miljoonaa euroa.

Cargotec vuokraa maailmanlaajuisesti suuren osan toiminnassa tarvittavista kiinteistöistä käyttöleasingsopimuksilla, jotka ovat kestoiltaan ja ehdoiltaan vaihtelevia. Asiakasrahoitusvastuista ei odoteta aiheutuvan oleellisia velvoitteita.

Ei-purettavissa olevien käyttöleasingsopimusten vähimmäisvuokrat

MEUR	31.12.2016	31.12.2015
Yhden vuoden kuluessa	34,9	31,8
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	85,1	69,9
Yli viiden vuoden kuluttua	74,9	64,2
Yhteensä	194,9	165,9

Kauden tulokseen sisältyy 39,5 (1–12/2015: 36,6) miljoonaa euroa vuokratuloja.

Cargotec sai lokakuussa 2016 paikallisen alioikeuden lautamiespäätöksen 13 miljoonan Yhdysvaltain dollarin korvausvelvollisuudesta Hempsteadissa, USA:ssa. Päätös liittyy Cargotec USA:n vuosina 2010 ja 2011 käymiin, tuloksettomina päättyneisiin yrityskauppaneuvotteluihin, joihin liittynyttä luottamusvelvoitetta Cargotecin väitetään rikkoneen. Cargotecin mielestä syyte on perusteeton, ja Cargotec tulee valittamaan päätöksestä seuraavaan oikeusasteeseen.

Lisäksi Cargotecia vastaan on vireillä eri puolella maailmaa eri perusteisiin nojaavia oikeudellisia vaateita ja erimielisyyksiä. Johdon arvion mukaan kyseisten riita-asioiden lopputuloksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

9. Yrityshankinnat ja -myynnit

Yrityshankinnat ja -myynnit vuonna 2016

INTERSCHALT maritime systems AG

Kalmar ja MacGregor hankkivat 2.3.2016 yksityisomisteisen INTERSCHALT maritime systems AG:n ("INTERSCHALT") ostamalla yhtiön koko osakekannan hintaan 62,1 miljoonaa euroa. Kauppa sisältää saksalaisen emoyhtiön sekä tytäryhtiöt Kiinassa, Saksassa, Singaporessa ja Yhdysvalloissa. INTERSCHALT toimittaa päätuotteinaan ohjelmistoratkaisuja ylläpitopalveluineen, joilla muun muassa tehostetaan ja optimoidaan konttialusten lastinkäsittelyä ja ohjattavuutta. Lisäksi INTERSCHALTilla on laivojen navigaatiolaitteisiin liittyvää huoltoliiketoimintaa, ja yhtiö toimittaa ja huoltaa laivoihin asennettavia kulku- ja ohjaustietoja rekisteröiviä laitteita. Yrityshankinnassa ohjelmistotuotteet ylläpitopalveluineen siirtyvät Kalmarille ja laitteet sekä huoltopalvelut MacGregorille. Yritysosasto tukee Cargotecin kasvustrategiaa laajentamalla Kalmarin ennestään vahvaa konttikäsittelyyn liittyvää ohjelmisto- ja automaatioliiketoimintaa satamista merille ja satamien välille, sekä kasvattamalla MacGregorin huoltoliiketoimintaa. Hankinnan myötä Kalmarin ja MacGregorin palvelukseen siirtyi 231 henkilöä, joista suurin osa työskentelee Saksassa.

Liiketoiminnan yhdistely on tehty alustavana 31.12.2016 ja omaisuuserien ja velkojen käypien arvojen määrittäminen on raportointipäivänä kesken. Alustaviin arvoihin voi tulla muutoksia, kunnes arvonmääritys saadaan valmiiksi. Alustavassa käypien arvojen määrittämisessä on tunnistettu asiakassuhteisiin, teknologiaan ja tilauskantaan perustuvia aineettomia hyödykkeitä. Alustavan arvion mukaan hankinnasta syntyy liikearvoa, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoista. Muodostuva liikearvo perustuu pääosin henkilöstöön ja odotettuihin synergiaetuihin.

Hankittu nettovarallisuus ja liikearvo, MEUR	
Aineettomat hyödykkeet	28,7
Aineelliset hyödykkeet	6,2
Vaihto-omaisuus	2,6
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	4,1
Korolliset saatavat	1,2
Rahavarat	3,7
Laskennalliset verosaatavat	3,3
Ostovelat ja muut korottomat velat	-11,2
Korolliset velat	-5,9
Laskennalliset verovelat	-10,8
Nettovarat	21,8
Kauppahinta, rahana maksettava	62,1
Vastike yhteensä	62,1
Liikearvo	40,2
Kauppahinta, rahana maksettu	62,1
Hankitut rahavarat ja käytössä olevat pankkitililimiitit	2,2
Rahavirtavaikutus	64,3

Hankinnassa syntyvä liikearvo kohdistuu pääosin Kalmar-segmentille sekä osin MacGregor-segmentille.

Kauppahinta suoritettiin kokonaisuudessaan rahana. Hankintahinta ei sisällä ehdollista lisäkauppahintaa.

INTERSCHALTin vaikutus Cargotecin liikevaihtoon hankintahetkestä lähtien oli 24,1 miljoonaa euroa ja tilikauden voittoon -7,0 miljoonaa euroa. Hankintaan liittyviä kuluja on sisällytetty Kalmar- ja MacGregor-segmenttien liikevoittoon ja konsernin tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin 0,3 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja 1,3 miljoonaa euroa vuonna 2016. Lisäksi vuoden 2016 kumulatiiviseen liikevoittoon sisältyy 1,9 miljoonaa euroa hankinnassa syntyneen käyttöomaisuuden poistoja sekä 3,6 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja.

Jos kauppa olisi toteutettu 1.1.2016, niin konsolidointijakso mukaanluettuna INTERSCHALTin vaikutus Cargotecin vuoden 2016 liikevaihtoon olisi ollut noin 28,9 miljoonaa euroa ja vaikutus tilikauden voittoon olisi ollut noin -7,7 miljoonaa euroa. Pro forma -tappio sisältää hankinnan yhteydessä kirjattujen arvonmuutosten poistoja yhteensä noin 2,3 miljoonaa euroa.

Muut hankinnat

MacGregor hankki 22.9.2016 määräysvallan yksityisomisteisesta Flintstone Technology Ltd:stä ostamalla 51 % tämän osakekannasta. Flintstone Technology Ltd on isobritannialainen kymmenen työntekijän teknologiayritys, joka kehittää offshore-teollisuudelle laitteita kiinnittymisiin ja nesteiden käsittelyyn. Hankintahetkellä maksetun 2,0 miljoonan punnan lisäksi MacGregor on sitoutunut maksamaan enintään 1,6 miljoonaa puntaa ehdollista kauppahintaa perustuen yhtiön saamien tilausten määrään vuoden 2018 loppuun mennessä. Hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta Cargotecin kassavirtaan tai taseeseen.

Syyskuussa MacGregor allekirjoitti China State Shipbuilding Corporation (CSSC) -yhtiön omistaman Nanjing Luzhou Machine Co Ltd (LMC) -yhtiön kanssa sopimuksen CSSC Luzhou MacGregor Machine Co Ltd. -yhteisyrityksen perustamisesta. Suunnitelman mukaan LMC omistaisi yhteisyrityksestä 51 % ja MacGregor 49 %. Suunnitelma edellyttää viranomaishyväksyntä, jotka odotetaan saatavan tämän vuoden kuluessa. Yhteisyrityksen odotetaan vahvistavan MacGregorin asemaa Kiinassa.

Yrityshankinnat ja -myynnit 2015

Cargotecilla ei ole ollut yrityshankintoja tai -myyntejä vuoden 2015 aikana.

Euron valuuttakurssit

Päätöskurssit	31.12.2016	31.12.2015
SEK	9,553	9,190
USD	1,054	1,089
Keskikurssit	1-12/2016	1-12/2015
SEK	9,450	9,341
USD	1,102	1,113

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oma pääoma / osake, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Omavaraisuusaste (%)	= 100 x	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste (%)	= 100 x	$\frac{\text{Korolliset velat* - korolliset varat}}{\text{Oma pääoma}}$
Oman pääoman tuotto (%)	= 100 x	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin kauden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	= 100 x	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin kauden aikana)}}$
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden voitto}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin kauden aikana}}$
Osakekohtainen tulos, laimennettu, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden voitto}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin kauden aikana, laimennusvaikutus huomioituna}}$

*Sisältää Yhdysvaltain dollarin Private Placement -joukkovelkakirjalainan valuuttakurssiriskisuojaus.

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin

Cargotec		Q4/2016	Q3/2016	Q2/2016	Q1/2016	Q4/2015
Saadut tilaukset	MEUR	822	733	825	903	824
Tilaukanta	MEUR	1 783	1 874	2 033	2 095	2 064
Liikevaihto	MEUR	933	854	898	828	977
Liikevoitto	MEUR	21,3	56,2	62,6	57,7	45,0
Liikevoitto	%	2,3	6,6	7,0	7,0	4,6
Liikevoitto*	MEUR	61,0	65,9	64,8	58,5	52,1
Liikevoitto*	%	6,5	7,7	7,2	7,1	5,3
Laimentamaton osakekohtainen tulos	EUR	0,20	0,52	0,63	0,61	0,55
Kalmar		Q4/2016	Q3/2016	Q2/2016	Q1/2016	Q4/2015
Saadut tilaukset	MEUR	440	389	438	454	395
Tilaukanta	MEUR	900	922	1 005	973	877
Liikevaihto	MEUR	477	436	420	367	468
Liikevoitto*	MEUR	41,5	36,3	31,9	25,6	35,9
Liikevoitto*	%	8,7	8,3	7,6	7,0	7,7
Hiab		Q4/2016	Q3/2016	Q2/2016	Q1/2016	Q4/2015
Saadut tilaukset	MEUR	282	220	239	275	250
Tilaukanta	MEUR	286	258	283	328	305
Liikevaihto	MEUR	257	250	283	246	249
Liikevoitto*	MEUR	32,9	33,0	41,7	32,4	30,7
Liikevoitto*	%	12,8	13,2	14,7	13,2	12,3
MacGregor		Q4/2016	Q3/2016	Q2/2016	Q1/2016	Q4/2015
Saadut tilaukset	MEUR	100	124	149	173	180
Tilaukanta	MEUR	598	696	745	795	883
Liikevaihto	MEUR	199	169	196	216	259
Liikevoitto*	MEUR	0,5	2,8	5,3	9,2	-7,2
Liikevoitto*	%	0,3	1,7	2,7	4,2	-2,8

*Liikevoitto ilman uudelleenjärjestelykuluja